

κύκλου τῆς Λαρίσσης ἢ τῆς πατρίδος Σιάτιστας, ὡς ἐπέ-
τα αὐτὴ ἀπὸ βουνοῦ εἰς βουνὸν καὶ ἀπὸ ράχης σὲ ράχη.
Ἄλλὰ παραμερίσατε τὴν ἱστορίαν, τὴν δόξαν, τὴν λάμ-
ψιν, καὶ ὑπὸ τὸ λευκὸν φῶς τοῦ σπουδαστηρίου σας πα-
ραβάλετε τὰς δύο Παρθένας. Ποῖον μεγάλον χάσμα τὰς
χωρίζει; Πτωχὴ χωρική ἢ Ἰωάννα· πτωχὴ καὶ ἡ Περι-
στέρα. Ἀγράμματος καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη. **Ψυχὴ καὶ**
σῶματι λέγουν διὰ τὴν πρώτην ἦτο προωρισμένη νὰ
μεῖνῃ παιδί· ἡ Περιστέρα· ἔλεγεν ὅτι τῶρα μόλις ἔ-
νοιωσε τὸν ἑαυτὸν τῆς γιὰ γυναῖκα. Ὡστε ἂν τὰς στρα-
τιωτικὰς δυνάμεις τῆς Λαρίσσης ἀντὶ τοῦ Γρίβα τὰς διώ-
κει ὁ Μακράκης, καὶ ἡ Περιστέρα, ὡς ἡ Ἰωάννα ἔκαίετο
ὡς μάγισσα, θὰ ἦτο καὶ αὐτὴ καὶ θάμενε παιδί. Ὁ πα-
τήρ τῆς Ἰωάννας τὴν ἠπειλεῖ ὅτι θὰ τὴν ἐπνιγε μὲ τὰς
ιοῖας τοῦ χειρός, παρὰ νὰ τὴν βλέπῃ μαζῆ μὲ στρατιω-
τικούς· ἡ θεία τῆς Περιστέρας, ἐὰν ἦτο δυνατωτέρα, θὰ
τὴν ἐστραγγάλιζε, παρὰ νὰ τὴν ἀφήσῃ κορίτσι πράγμα
νὰ βγῆ μοναχὴ τῆς ἑστᾶ βουνα. Ἡ Ἰωάννα ἐνεδύθη ἀν-
δρική καὶ δὲν ἐννοοῦσε ποτὲ νὰ τὰ βγάλῃ· ἡ Περιστέρα
δύο μῆνας ἐκ τῆς ἐπανάδου ἐν Λαρίσση δὲν ἐννοοῦσε νὰ
βγάλῃ τὴν φουστανέλλα. Ἡ θρησκεία ἐνέπνεε τὴν Ἰωάν-
ναν· ἡ πατρὶς τὴν Περιστέραν. Ἐκείνη ἐζήτηε νὰ διώξῃ
ἐκ τῆς Γαλλίας τοὺς Ἀγγλοὺς καὶ αὐτὴ ἐκ τῆς Μακεδο-
νίας τοὺς Τούρκους. Εἶχε πίστιν ἡ Ἰωάννα εἰς τὴν ἁγίαν
Μαργαρίταν, ὅτι δὲν θὰ φονευθῆ εἰς τὸν πόλεμον· καὶ ἡ
Περστέρα εἰς τὸ τίμιον ξύλον, ὅτι βόλι δὲν τὴν πιάνει.
Κατάλευκον πανοπλίαν καὶ κατάλευκον σημαίαν ἔφερεν ἡ
Παρθένος τοῦ Δομρεμύ· κάτασπρα φοροῦσε ἡ Παρθένος
τῆς Σιάτιστας· τὰ φορεῖ ἀκόμη ἡ σύζυγος τοῦ Πέριδικα.
Ὀλίγον ἔτρωγεν ἡ Ἰωάννα· ὀλίγον τρώγει ἡ Περιστέρα.
18ετῆς παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα Κάρολον ε' ἐκείνη·
18ετῆς παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα Γεώργιον αὐτὴ. Μὲ
μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἐκείνη τὸν εὗρεν ἐτοιμοπόλεμον·
ἐνῶ αὐτὴ ἠξιώθη ἀκροάσεως ὀλίγον πρὸ τοῦ προγεύματος.
Ἄλλὰ διατί ἡ Παρθένος τῆς Αὐρηλίας φωτοβολεῖ ἐν
τῇ Παγκοσμίῳ Ἱστορίᾳ; ἡ δὲ πτωχὴ Περιστέρα μόλις ἠ-
ξιώθη τοῦ ἀμυδροῦ φωτὸς τῆς «Ν. Ἐφημερίδος» καὶ τοῦ
«Μὴ Χάνεσαι»; Δὲν εἶχον τὴν αὐτὴν αἱ δύο μεγάλην

καρδίαν, κόραι μικροκαμωμένοι, ἀυλλωμένην πρὸς χιλίας
ἀνδρικής; Δὲν εἶναι ὑπερτέρα ἡ Ἑλληνὶς τῆς Γαλλίδος,
διότι αὐτὴ μὲν παρεφέρετο ὑπὸ ὀπτασιῶν, ὄραμάτων, ὑπὸ
τινος θρησκευτικῆς μανίας, ἔβλεπε τὸν Ἄγγελον Μιχαήλ,
τὴν ἁγίαν Μαργαρίταν, ἤκουε φωνὰς μυστηριώδεις, ἐ-
προφήτευεν, ἐμάντευεν, ἐνῶ ἡ κόρη τῆς Μακεδονίας τὴν
καρδίαν τῆς ἤκουεν ἀντὶ Ἀγγέλων, τὸ στήθος τῆς ἀντὶ
Ἁγίων, τοὺς βραχίονας τῆς ἀντὶ προφητείας καὶ τὸν σκο-
πευτὴν ὀφθαλμὸν τῆς ἀντὶ ὄραμάτων;

Ἡ διαφορὰ τῶν χρόνων αἶρει τὸν πέπλον τῆς ἀπορίας·
ἡ Περιστέρα ἂν ἔζη εἰς τὸ 21 βεβαίως θὰ εἶχεν ἤδη
ψαλῆ ὑπὸ τοῦ Βύρωνος, τοῦ Οὐγκῶ καὶ τοῦ Σολωμοῦ. Ἄλλ'
εἰς τὸ 82 ἡ Περιστέρα εἶναι πικρὸς ἀναχρονισμὸς, σχε-
δὸν γελοιογραφία καὶ πόσο ἔκαμε καλὰ νὰ ἀποθέσῃ ἡ
Περστέρα τὴν φουστανέλλαν, τὸ γκρά, τὸ μανδῆλι, καὶ
τὰ τσαρούχια τῆς καὶ νὰ κρεμάσῃ ἐνώτια, νὰ λάβῃ ἄν-
δρα καὶ νὰ ζητῇ νὰ μάθῃ . . . γράμματα!

Καλεῖσθαι.

ΚΕΡΑΣΙΑ

Τὸ Μάϊ ἔχ' ἡ ἀνοιξί, τὰ χελιδόνια ὁ Μάρτις,
Ὁ Ἀπρίλης τὰ τριαντάφυλλα καὶ ὁ Μάϊς τὰ κεράσια.
Κεράσια, καλῶς ἤρθατε, βαθειὰ βαθειὰ λουσμμένα,
Ἐσὺς τιμημέναις παρθεναῖς, εἰς τῆς ντροπῆς τὸ χρῶμα.
Ἐσὺς καὶ τὰ τριαντάφυλλα, ἑσὺ δίδυμ' ἀδερφάκια
Μὲ μιὰ πνοή τοῦ ὁ Θεὸς σὰς ἔρριξ' ἐδῶ κάτου.
Σὰς ἔχει δώσει καὶ τῶν δυὸ τὴν ἀνοιξί πατρίδα,
Κεράσια, τὴ γλυκάδα του, τὴν εὐωδίᾳ του, ῥόδα,
Καὶ τὴ ζωὴ σας λιγιστὴ, ἑσὺ καθ' ὠραίου δῶ κάτου.
Ὅταν σὰς βλέπω τὸ πρῶτ' εἰς τὰ δένδρα σας ἐπάνω,
Τῆς γῆς κοράλλια ὀλόγλυκα, μικρούλια μου κεράσια,
Πότε μού φαίνεσθε δροσιάς σταλαγματιαῖς βαμμέναις
Μέσ' εἰς τὴν πορφύρα τῆς αὐγῆς,

Ὁ Καρύδης εὐρῶν συντρόφους τῆς φάρας τοῦ ἐνεπλήσθη
χαρᾶς.

— Αὐτὸς ὁ Μουντζουρίδης, μὰς εἶπε, δὲν εἶναι κακῆς
ψυχῆς ἄνθρωπος, ἀλλὰ τί νὰ τὸν κένῃς ποῦ εἶναι παρὰ
πολὺ φιλοβασιλικὸς. Θέλει μὲ τὰς καταδιώξεις του νὰ
πουλήσῃ ἐκδούλευσιν εἰς τὸν Ὄθωνα, γιὰ ν' ἀρπάξῃ κα-
νένα παράσημο. Ἄς τον νὰ πάῃ εἰς τὸ διάβολο.

— Καλὰ ὅλα αὐτὰ, ἀλλὰ νὰ μὰς καθήσῃ μέσα γιὰ τὸ
τίποτα;

— Σταθῆτε νὰ τὸν κάμωμεν νὰ λυσσάξῃ. Θὰ ἐκδώσω
ἔκτακτον παράρτημα γιὰ τὴν προφυλάξιίν σας.

Ἦτο αὐστηρῶς ἀπηγορευμένον εἰς τὸν σκανδαλώδη
τότε δημοσιογράφον Καρύδην, οὗτινος ἡ ἔφημερίς εἶχε
παυθῆ, τοῦ νὰ γράφῃ ἐν τῇ φυλακῇ.

Ὁ Καρύδης ἐπὶ τεμαχίου χάρτου ἔγραψεν ἀρθρίδιον
σφοδρότατον κατὰ τε τοῦ Διευθυντοῦ, τοῦ Εἰσαγγελέως
καὶ τῆς βασιλείας, τὸν χάρτην δὲ συμπήξας τὸν ἔθηκεν
ὡς βούλωμα εἰς τινὰ μποτίλια, τὴν ὁποίαν παρέδωκεν
εἰς τὸν σκοπὸν, παρακαλῶν αὐτὸν, ὅπως μὰς πάρῃ λίγο
κρασί, γιὰ νὰ μὰς κάμῃ τὰ μουσαφιρλίκια.

Ἡ μποτίλια ἐδόθη εἰς τὸν ἀπέναντι μπακάλην, ὅστις
ἀφαιρέσας τὸ πῶμα ἐξάπέστειλεν αὐτὸ εἰς τὸ τυπογρα-

4=ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ "ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ"=4

ΜΕ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΦΟΥΣΤΑΝΙ

(Ἴδε ἀριθ. 296)

Κάτω ὁ Διευθυντής.

Τὴν ἐπαύριον ἐν σώματι ὠδηγήθημεν εἰς τὸν εἰσαγγε-
λέα Μουντζουρίδην, ἄνδρα κατεργαρώτατον.

Ἀφηγήθημεν εἰς αὐτὸν τὸ ἀστεῖον συμβᾶν, καὶ μ' ὄλον
ὅτι ἐπέισθη περὶ τῆς ἀληθείας, οὐδὲν ἤπτον ἔκρινε καλὸν
νὰ μὰς διευθύνῃ εἰς τὰ μέγαρα τοῦ Καρμπολά, ὅπου με-
ταξὺ τῶν ἄλλων εὗρομεν καὶ τὸν Καρύδην, τὸν γνωστὸν
τοῦ «Φωτὸς» συντάκτην.

Τὸ δωμάτιον εἰς τὸ ὁποῖον μὰς ἐπέκλεισαν ἐφύλαττε
κτὶ ἰδιαίτερος σκοπός.

Και πότε χείλ' ἠδονικά κι' ἀμέτρητα χεϊλάκια
 Που στέκεσθε σιωπηλά, με γέλιο, 'σάν νά θέτε
 Νά μοῦ εἰπῆτε, κᾶτι τι, κ' ἐγὼ νά τὸ γνωρίζω
 Πᾶς εἶναι γλυκοφίλημα αὐτὸ τὸ μυστικό σας . . .
 Σᾶς καρτεροῦνε με καὺμὸ παιδάκια καὶ παιδοῦλες,
 Καὶ σᾶς θωροῦνε ἀχόρταγα 'ς τὰ καλαθάκια μέσα,
 Καὶ πότε ἐκεῖ τριγύρω σας γυρνοῦν αἱ πεταλαῦδες,
 Καὶ πότε πάλι σταματοῦν κι' ἀπάνου σας ξεχνιῶνται,
 Ὅπως ξεχνιῶνται 'ς τὴ γωνιὰ τὰ βράδρια τοῦ χειμῶνα,
 Ὅταν τοὺς λέγ' ἡ μάνα τους ὠραῖα παραμῦθια.
 Σᾶς καρτερεῖ τριαντάφυλλο ἀντάμα καὶ κεράσι
 Κ' ἡ γελαστή ἀδελφοῦλά μου, ἡ λιγερή μου ἀγάπη,
 Τὴν ἄσπρη τὴν ποδίτσα της μ' ἐσᾶς νά τὴ γεμίση,
 Νά σᾶς κρεμάση χαρωπὰ 'τ' αὐτίά της ταῖρι ταῖρι,
 Σκουλαρικόκια ἀτίμητα ποῦ τόσω θὰ τῆς στέκουν,
 Νάρθη μ'προστά μου νά σταθῆ καὶ νά μ' ἀποτρελλάνη!

ΤΟ ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ

Τί ἔμορφο ποῦ εἶναι τὸ καῦμένο
 Καὶ δίχως νᾶχη γλώσσα μυρουδιάς!
 Ἀπὸ ντροπὴ καὶ φλόγα καμωμένο,
 Βασιλικὴ πορφύρα 'ναι ντυμένο.
 Τί ἔμορφο ποῦ εἶναι τὸ καῦμένο,
 Τὸ ἄνθος τῆς ροδιάς!

Ποιὸς ξέρει! κανενὸς θεοῦ τὸ μάτι
 — Ὅταν ἦταν τ' οὐρανοῦ ἢ γῆ ἀδερφή
 Κι' ἀπὸ θεοῦς καλόβολους, χορτάτη, —
 Θάϊδε καμμιὰ ψυχὴ καὺμὸ γεμάτη.
 Ποιὸς ξέρει! κανενὸς θεοῦ τὸ μάτι
 Καμμιὰν ἀγάπη θάνοιωσε κρυφῆ.

φείον — ἦτο μεμυημένος — καὶ μετὰ ὦραν, κεραυνοβόλον
 παράρτημα ἐκυκλοφόρει ἐν τῇ πόλει.

Ὁ Μουτζουριδῆς ἐπῆγε νά σκάση ἀπὸ τὸ κακὸ του.

Τὸ παράρτημα ἐκεῖνο ἦτο ὀβουζιον ριφθὲν εἰς τὸ φλο-
 γερὸν καμίνι.

Ἄπαντες οἱ φοιτηταὶ συνηθροίσθησαν εἰς τὰ προπύ-
 λαια τοῦ Πανεπιστημίου ἀπαιτοῦντες τὴν παῦσιν τοῦ
 Διευθυντοῦ καὶ τὴν ἀποφυλάκισίν μας.

Στρατὸς ἐξ ὄλων τῶν σωμάτων εἶχε περιζῶσει τὸ Πα-
 νεπιστήμιον, χωρὶς ν' ἀποτολμῆσῃ τὴν βιαίαν τῶν φοι-
 τητῶν διάλυσιν.

Τὸ, κάτω ὁ διευθυντῆς τῆς ἀστυνομίας! ἔπεργε καὶ
 ἔδιδε.

Μὴ ἀρκούμενοι μόνον εἰς φωνὰς ἐπλήρωσαν τὸν τε πρό-
 δομον καὶ δωμάτια τινὰ λίθων, δι' ὧν ἤρξαντο λιθοβο-
 λῶντες τὸν στρατόν.

Ὅταν ἐζητήθησαν ὁδηγίαι ἐκ τῶν ἀνακτόρων, ἂν ἔ-
 πρεπε νά προσβάλλῃ τοὺς θορυβοῦντας ὁ στρατὸς, ὁ Ὄθων
 εἶπε τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο εὐγενὲς ὅσον καὶ βασιλικὸν ἔπος:

— Καλλίτερα νά φύγω ἐγὼ, παρὰ νά χυθῆ μιὰ στα-
 γῶνα αἵματος ὑπηκόου μου.

Τὴν ἐσπέραν ἀπελύθημεν τῶν φυλακῶν, ἐν συνδιασκέ-

Ἀγάπη, 'σάν καλόγηρα θαμμένη
 Μέσα 'ς τὸ μοναστήρι τῆς καρδιάς,
 Χωρὶς ποτὲ σὲ χεῖλη νά προβαίνῃ . . .
 Καὶ ὁ καλὸς θεὸς τὴν ἀνασταίνει,
 Ἀγάπη, 'σάν καλόγηρα θαμμένη,
 Καὶ τήνε κάνει ἄνθος τῆς ροδιάς!

Κ' ἔγεινε ζαχαρένιο τὸ καῦμένο,
 Καὶ δίχως νᾶχη γλώσσα μυρουδιάς!
 Ἀπὸ ντροπὴ καὶ φλόγα καμωμένο,
 Βασιλικὴ πορφύρα 'ναι ντυμένο.
 Κ' ἔγεινε ζαχαρένιο τὸ καῦμένο,
 Τὸ ἄνθος τῆς ροδιάς!

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Ὅταν σιμὰ μου σὲ θωρῶ
 Κ' εἶσαι ντυμένη 'σὰ ναυτάκι,
 Νᾶμαι γιὰ σένα τί μπορῶ
 Παρὰ δικό σου καραβάκι;

Γιαλὸ τὰ μάτια σου θαρρῶ,
 Θαρρῶ τὰ λόγια σ' ἀεράκι,
 Ὅταν σιμὰ μου σὲ θωρῶ
 Κ' εἶσαι ντυμένη 'σὰ ναυτάκι.

Κ' ἤθελα ὅλον τὸν καιρὸ
 Νά με κυλάς ὅς ταξειδάκι,
 Ποτὲ λιμάνι νά μὴ 'βρῶ,
 Ὅταν σιμὰ μου σὲ θωρῶ
 Κ' εἶσαι ντυμένη 'σὰ ναυτάκι.

Κωστής.

ψει δὲ ἀπεφασίσθη νά τελέσωμεν εἰρηνικὴν διαδήλωσιν
 εἰς τὴν Μουσικὴν κατὰ τοῦ διευθυντοῦ, φοροῦντες πλα-
 τύγυρα ἀχύρινα καπέλα με κορδέλας κυανολευκοῦς, ἐφ' ὧν
 ἐπεγράψαμεν—Ζήτην ἢ ἑλληνικὴ βιομηχανία.

Ἦτο Κυριακὴ, ὅτε φορέσας καὶ ἐγὼ τὸ ψάθινό μου ἐ-
 τοιμαζόμεν πρὸς ἀναχώρησιν

Ἡ Ἀφροδίτη, ἢ Ἐλένη καὶ μίξ ἔτι φιλιναῖα τῶν ἢ
 Μαριγοῦλα ἦσαν εἰς τὸ σπίτι μου.

Ἡ Μαριγοῦλα ἦτο ἓνα ζωηρὸ κορίτσι ὅσον καὶ θρασύ.

Ἦτο ἐπαναστατικὸ φρονήματος, πλήρης ρωμαντικῶν
 ἰδεῶν.

Κεφάλι γεμάτο ἀπὸ μυθιστορήματα καὶ ποιήματα τοῦ
 Σούτσου καὶ Ὀρφανίδου.

Θὰ ἦτο δεκαεπτὰ ἐπάνω κάτω ἐτῶν.

Εἶχε ἓνα βλέμμα ἄγριον καὶ ὀξύ.

Τὸ κάτω χεῖλός της προεῖχε πως τοῦ ἀνῶ, τὸ ὅποτον
 στὴ φοῦρκά της ἐσυνείθιζε νά δαγκάνῃ σχεδὸν εἰπεῖν μέ-
 χρις αἵματος.

Τὰ χέρια της ἦσαν λεπτά, αἱ δὲ φλέβες αὐτῶν ὑπεμ-
 φαίνοντο ὑπὸ τὸ δέρμα της κυαναῖ.

Ἄφινε καὶ εἰς τὸ μικρὸ τῆς δακτυλάκι πέννα.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΜΙΑΣ ΤΡΙΧΟΣ

I

Ὁ Εὐγένειος τὸν παρελθόντα Μάϊον εἰσήρχετο εἰς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του· ἦτο νέος πολὺ καλῆς οἰκογενείας, ὑψηλὸς μᾶλλον, μελαχροινὸς, ὀλίγον ἀδύνατος, ἀλλ' ὕγιής. Εἶχε μέτωπον εὐρὺ, ὀφθαλμοὺς μαύρους, χεῖλη μικρὸν προεξέχοντα, ῥίνα ἑλληνικὴν καὶ ὀδόντας λευκοὺς, ἀλλ' ὀλίγον ἀρξίους καὶ ἀνωμάλους ὡς γραμμὴ νεοσυλλέκτων· πλὴν ὄλων τούτων γενεῖας κοντῆ, πυκνὴ καὶ τραχεῖα περιέβαλλε τὸ πρόσωπον τοῦ Εὐγενείου, καθὼς κτηματικὴν τινα περιφέρειαν σωροὶ ἀκανθωδῶν θάμνων. Ἦτο κομψότατος νέος ὁ Εὐγένειος, ἐναλλάσσων δύο ἢ τρεῖς ἐνδυμασίας τὴν ἡμέραν, οὐδέποτε δὲ ἢ σπανιότατα ἐθεάθη ἀνευ χειροκτιῶν. Τοιοῦτον τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ Εὐγενείου· ῥίψωμεν ἤδη ἐν βλέμμα καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν του. Ἐν μίᾳ λέξει ἦτο ἐπιστήμων· πρό τινος χρόνου αἱ ἐφημερίδες εἶχον ἀναγγεῖλαι τὰς ἐπιτυχεῖς αὐτοῦ ἐξετάσεις ἐνώπιον τῆς νομικῆς σχολῆς· μία μάλιστα τῶν πρωτῶν ἐφημερίδων προσέθετε καὶ μετ' ἐπικένων. Δὲν ἦτο πολὺ εὐφυῆς, ἀλλ' εἶχεν ἀγαθὰ αἰσθήματα, εἶχε πεισισοτέραν κρίσιν ἢ ἐτοιμότητα πνεύματος, καὶ ἐπροτίμα νὰ σιωπᾷ παρὰ νὰ ὀμιλῇ περὶ ὄλων.

Ἡ Ματίλδη μόλις εἰκοσαέτις, εὐειδῆς μᾶλλον, πολὺ φιλάρεσκος, πνευματώδης, ἀγαπῶσα κατὰ κύρον τὰ μυθιστορήματα, ἐν οἷς ἐνεστερνίζετο πάντοτε τὸ συμπαθέστερον πρόσωπον· ἤρπτο ἐπὶ παραδείγματι τοῦ ἥρωος, ὅστις ἀνερριχάτο εἰς τοῖχον ὑψηλὸν διὰ νὰ σώσῃ στρουθίον ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ λέρακος ἢ ἐλάτρευε τὸν ῥιπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ ἐκθάψῃ ἀπὸ τοὺς βυθοὺς αὐτῆς τὴν καρφίδα τῆς ἐρωμένης· συνεπόμενι μέχρι κατανύξεως τὴν κόρην, τῆς ὁποίας ἐδραπέτευσε τὸ καναρίνιον, ἢ ἐκείνην, ἣτις ἐκέντα διὰ τῆς βελόνης τὸν δάκτυλόν της. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ Ματίλδη ἦτο μία διαφανῆς ὑπαρξίς, ἣν ἐσάλευε πνοὴ ψυχορραγοῦντος, διστρύπα μία θριξὶ καὶ ἐφόνευεν ἐν πτῖλον. Κατ' ἀντίθεσιν ὄλων αὐτῶν τῶν ψυχικῶν διαθέσεων, λεπτοτέρων ἰστοῦ ἀράχνης, ἡ Ματίλδη

Ἦτο τόσο δασεῖα, ὥστε εἶχε καὶ μουστάκι μόλις χνουδάρον.

Ἡ μύτη της ἦτο γρυπῆ, τὰ αὐτιά της μικρὰ καὶ ἀτρύπητα.

Στὸ στέρκον τὰ μαλλιά της κατήρχοντο σγουρὰ μέχρι λαιμοῦ.

Τὴν ἐπωνόμαζον μαλλιαρόγατα.

Φοροῦσε κοντὸ φουστάνι, σχεδὸν μία σπιθαμὴ ἄνω τῶν ἀστραγάλων.

Πόδα εἶχε πλατὺν χωνόμενον εἰς ὑποδήματα σκέτα μὲ χαμιλὸ τακοῦνι.

Ὅταν θύμωνε κτυποῦσε σὰν πεισματάρικο παιδί τὸ πόδι της εἰς τὴν γῆν.

Ἡ γειτονιὰ ὄλη τὴν ἐφοβεῖτο.

Ὅταν θύμωνε, ἔλεγον ὅτι τὴν ἐπιανε τ' ἀράπικο μπουρίνι.

Ἐτριζε τὰ δόντια της καὶ γιὰ τὸ τίποτε ἐπιάνετο καὶ μὲ τὴ μπόλκα της.

Τὰ μανίκια τοῦ φορέματός της ἦσαν κοντὰ ἀφίνοντα γυμνὰς τὰς καλαμῶδεις πῆχεις τῶν χειρῶν της.

Ἦτο ἀδύνατος, αἱ δὲ φίλαι της τὴν ἀπεκάλουν πρὸς τὸ πρῶτον παρατσούκλι καὶ τσίρο φαγωμένο.

ἦτο εὐρωστος, ροδόχρου· καὶ ὠριμωτάτη· ὁμοίαζε τὸν εὐχυμον ἐκείνον κατὰ τὸν ὅστις πίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐὰν χεῖρ τις δὲν προφθάσῃ νὰ τὸν δρέψῃ.

— Ὁ Εὐγένειος ἔμελλε νὰ δρέψῃ τὴν Ματίλδην.

II

Πρωτῶν τινὰ τοῦ Ἀπριλίου ὁ Εὐγένειος διήρχετο κατὰ τῶν παραθύρων τῆς Ματίλδης, ἣτις συνέπεσε κατὰ τὴν τύχην νὰ εὐρεθῇ εἰς ἐν τούτων κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην· τὰ βλέμματά της ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ Εὐγενείου καὶ ὁ νέος ἠσθάνθη ὑπὸ τὰ βλέμματα ἐκεῖνα τὴν αἰχμαλωσίαν στρουθίου, ὅπερ αἰφνηδίως κατακαλύπτουσι δίκτυα. Ἐκτοτε οἱ δύο νέοι ἠγαπήθησαν. Βραδύτερον ὅμως ὁ Εὐγένειος δὲν ἤρκειτο εἰς τὴν ἐρωτικὴν αὐτὴν σχέσιν, ἣτις μ' ὄλην αὐτῆς τὴν σφοδρότητα, δὲν ὑπερέβη — ἄς τὸ ὁμολογήσωμεν πρὸς τιμὴν τῆς κερβερικῆς ἐπιβλέψεως τῶν γονέων τῆς Ματίλδης — τὰ ἐσκαμμένα, ὁ Εὐγένειος, λέγομεν, ἂν καὶ ὑπῆρξε ποιητῆς πάλαι ποτὲ καὶ ἠγάπα τὴν φύσιν, τὴν αὐραν, τὰς νύκτας καὶ ὄλους αὐτοὺς τοὺς ἀστέρους, ἠγάπα ὅμως περισσότερο πάντων τὴν Ματίλδην, ἣν ἤρχισε πλέον νὰ ὀνειροπολῇ ὡς σύζυγόν του, ἀφοῦ ὡς ἐρωμένην του ἠδύνατο οὐχὶ πλέον ἐν ὀνειρῷ, ἀλλὰ καὶ ἐξυπνος νὰ τὴν βλέπῃ, ὅσάκις ἤθελε.

Ἄς εἰπῶμεν ἐδῶ ἐν παρόδῳ· ὁ μῦθος τῆς ἀλώπεκος καὶ τοῦ λέοντος εἶναι ὁ γενικώτερος κανὼν τοῦ ἡμετέρου βίου· πρῖσταται πάντοτε ὁ αὐτὸς ὑπὸ διάφορον μόνον τύπον· τὰ ποικίλα ἡμῶν συναισθήματα δίδουσιν αὐτῷ τὴν παραλλαγὴν ταύτην, ὁμοίαν τῇ τοῦ χαμαιλέοντος, εἰς τὴν ἀντίκρουσιν τῶν χρωμάτων· κατὰ βάθος εἶναι ἀείποτε ὁ αὐτὸς· εἶναι ὁ κανὼν τῆς συνηθείας. Ὁ φόβος, ὁ ἔρως, τὸ μῖσος, τὸ ἄλγος περιβάλλουσιν αὐτὸν ἐκάστοτε· τὸ κατ' ἀρχὰς τὰ συναισθήματα παρίστανται ἡμῖν ἀφόρητα, βαθμηδὸν ὅμως ἐξοικειούμεθα μὲ αὐτὰ· χωροῦμεν ἔτι ἐπὶ τὰ πρόσω, συνειθίζομεν ἀκόμη, καὶ καθεξῆς.

Ὁ Εὐγένειος ἠγάπα τὴν Ματίλδην· οὐδεὶς τὸ ἀρνεῖται· ὁ ἔρως του πλὴν ἤρχισε νὰ καταβαίη ἀπὸ τοῦ αἰθέρος εἰς τὴν γῆν καὶ ἀπὸ αὐλοῦ νὰ περιβάλληται ὅσῃ καὶ σάρκα· ἠγάπα τὴν Ματίλδην, ἀλλὰ τὴν ἤθελε πλέον γυναικῶν αὐτοῦ, σύντροφόν του, μέρος ἀναπόσπαστον τῆς ψυχῆς

Ἀντιθέτως τούτων ἦτο ὠμορφοκόριτσο, νοστιμοκαμωμένη, εἶχε μορφήν ἀρενωπὴν, ἦτο τύπος Ἀθηναῖς.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεώς μου εἶχεν ἐγερθῆ σφοδρὰ συζήτησις.

Ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἡ Ἐλένη προσεπάθουν νὰ μὲ ἐμποδίσουν, διότι εἶχε διαδοθῆ, ὅτι οἱ κλητῆρες ἤθελον μᾶς κτυπήσει στὰ γερά.

Ἡ Μαριγοῦλα τούναντιόν μὲ προέτρεπε νὰ πάγω.

— Σεῖς, ἔλεγε πρὸς τὴν Ἐλένην καὶ Ἀφροδίτην, δὲν ἔχετε κανένα ὑψηλὸ φρόνημα. Δὲν ἔχετε καρδιά, στὰ στήθη σας δὲν βράζει αἷμα. Εἰσθε νεροαἵματες. Γεννηθήκατε γυναικες καὶ γυναικες θ' ἀποθάνετε. Στὴ γαλλικὴ ἐπανάστασι, τὸ ξέρετε δᾶ, ἡ γυναῖκες ἐπαιζαν τὸ καλλίτερον μέρος. Τὴν σημερινὴν ἐλευθερίαν ἀπ' αὐτὰς τὴν ἔχομε. Σύρε, πῆγαινε, καὶ μὴν ἀκοῦς αὐταῖς ταῖς γατσούλες. Τί νὰ σοῦ κάμω, ποῦ ὁ Θεὸς μ' ἔκανε θηλυκὴ. Ἐπρεπε νὰ μὲ κάμῃ ἀρσενικὴ καὶ τότε ἐβλέπατε.

— Αὐτὰ, ἀπήνητησεν ἡ Ἀφροδίτη, εἶνε μυθιστορικαῖς ιδέαις. Ἐκεῖνος ὁ Δουμάς σοῦ πῆρε τὰ μυκλά. Ἐδῶ παίζει ρόπαλο, μαχαίρι, λόγχη, κοντακιά. Δὲν εἶνε παιχνίδια.

αυτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὀνόματός του· ἐξήγει δὲ τὴν ἐπιθυμίαν του αὐτὴν δι' ὄλων τῶν νόμων, τῶν φυσικῶν καὶ θρησκευτικῶν, τῶν ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν. Ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ ζητήσῃ αὐτὴν εἰς γάμον. Ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον.

— Κύριε, ἀπετάθη ἡμέραν τινὰ πρὸς τὸν πατέρα τῆς Ματίλδης, ὀνομάζομαι Εὐγένειος, εἶμαι ἐτῶν εἴκοσι καὶ πέντε, διδάκτωρ τῆς νομικῆς— καὶ μαετ' ἐπικένων, ἐπιθύρῃσεν ἡ Ματίλδη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Εὐγένειος εἶχεν ἀναγνώσει ὅλα τὰ περὶ αὐτοῦ διαφύρα τῶν ἐφημερίδων, ὅπισθεν τῆς θύρας ἀκροωμένη— ἀγαπῶ τὴν θυγατέρα σας καὶ ζητῶ αὐτὴν εἰς γάμον! Ὁ πατὴρ συγκατετέθη καὶ τὴν ἐπομένην τὸ ἑσπέρας ἐτελέσθησαν οἱ ἀρραβῶνες, παρόντων τῶν γονέων, συγγενῶν καὶ φίλων τῆς μνηστευμένης θυγατρὸς.

III

Ὁ Εὐγένειος καὶ ἡ Ματίλδη ἠγαπῶντο πάντοτε· ὁ ἔρωτος τῶν μάλιστα ἐκρατύνετο ὁσημέραι ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ἐλευθερίας· ὁ μνηστὸς μετέβαινε καθ' ἑκάστην εἰς τὴν μνηστὴν του διὰ νὰ τὴν βλέπῃ φανερὰ πλέον, νὰ τῆ λαλή μυστικῶς ἂν ἤθελε, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ δὲν εἶδε πολλὴν προσοχὴν εἰς τὰ ἀγαπημένα τῆς παιδιᾶ, ὡς ἐσυνείθιζε ν' ἀποκαλῆ ἀμφοτέρους τοὺς μελλονύμφους.

Ὁ Εὐγένειος, ὡς εἶπομεν ἐν ἀρχῇ, δὲν ἦτο ὠραῖος, ἀλλ' ἀρκούντως εὐχάριστος τὴν μορφήν· τὸ κυριώτερον ἐλάττωμά του ἦν ἡ ἀδυναμία του, ἣτις συνηύξανε δυστυχῶς μετὰ τὸν ἔρωτα, ἀλλ' ἡ ὁποία εἰς τὸ πρόσωπόν του, κεκαλυμμένον ὑπὸ κοντῆς ἀλλὰ πυκνῆς γενειάδος, δὲν ἦτο καταφανής· κατὰ τὰ ἄλλα ἦτο εὐμορφος· εἶχε μάλιστα ἐκφραστικωτάτους ὀφθαλμούς. Ἐν τῇ πυκνῇ τοῦ Εὐγενείου γενειάδι διεφαίνετο λευκὴ θρίξ, ὡς εἰς σκιερὸν δάσος Ἑλληνικὴν φουστανελλοφόρος. Τὴν τρίχα αὐτὴν ἡ Ματίλδη ἐλάτρευε κατὰ γράμμα, ὅσαςκις δὲ ἐθώπευε τὸν ἀγαπημένον τῆς δὲν ἐλησμόνει νὰ πλέκῃ τὸν πανηγυρικὸν τῆς λευκῆς ἐκείνης τριχὸς, τὴν ὁποίαν τρυφερώτατα ἀπεκάλει τὸ γούρι μου.

— Πρὸς θεοῦ μὴν κόψης ποτὲ τὰ γενειά σου, ἔλεγεν,

— Ἐὰν θέλεις, ἐπεπροσθεσεν ἡ Ἑλένη, βγάλε τὰ φουστάνια καὶ βάλε πανταλόνι καὶ τρέχα στοὺς δρόμους νὰ κάμῃς τὸ παληκάρι. Τοὺς εἶδες; γιὰ ἓνα ἄστετο παιχνίδι πῶς τοὺς στρύμωξαν μέσα. Παίζεις μὲ τὴν ἐξουσία;

— Ἡ ἐξουσία, κυρίαίς μου, δὲν ἔχει τὴν ἐξουσία καὶ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει. Ἡ ἐξουσία ἐκπίπτει τῆς ἐξουσίας ὅταν καταχράται τῆς ἐξουσίας τῆς. Ἐξουσία ἡ ὁποία περιορίζει τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν, τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἰδεῶν ἀνάπτυξιν, ἣτις θέλει νὰ ἐπιβάλλῃ τρομοκρατίαν, ἣτις μεταχειρίζεται ἀντὶ κνούτου ρόπαλον καὶ σιλέτον, εἶνε οὐχὶ πλέον ἐξουσία, ἀλλὰ τυραννία.

Ἐκ τῶν λόγων τῆς Μαριγούλας ἐπῆρα φόρα, ἀγρίεψα καὶ ὡς ἄλλος ρήτωρ Κώστας ἠρξάμην ἀγορεύων:

— Δὲν εἶνε, εἶπον, κατάστασις πραγμάτων αὐτῆ. Δὲν ζῶμεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Καποδίστρια. Τὸ ἔθνος ἀνεπτύχθη, θέλει τὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων του, καὶ δὲν ἔχει οὐδεὶς, οὔτε αὐτὸς ὁ Θεός, τὸ δικαίωμα νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὰ δικαιώματά του αὐτά. Ἰπάρχει μία Μεγάλῃ Ἰδέα, καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην ἐννοεῖ, διὰ πάσης θυσίας, ὁ ἑλληνισμὸς νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ. Ἐπέστη ὁ καιρὸς, ὅπως ἡ Ἰταλία, καὶ ἡ Ἑλλὰς συμπληρώσῃ τὴν ἐνότητά τῆς. Στενάζει ἡ Θεσσαλία, ἡ Ἡπειρος, ἡ Μακεδονία,

διότι θὰ συγκόψης καὶ τὴν τρίχα μου αὐτὴν... τὴν ἰδικήν μου τρίχα... ἔπειτα προσέθετε, δὲν θὰ σοῦ πηγαινῆ κατὰ χωρὶς γένεια... θὰ φαίνεσαι ἀδύνατος καὶ ἐγὼ δὲν θέλω...

Ἐνθυμεῖται ὁ ἀναγνώστης ὅτι ἡ Ματίλδη ἦτο ἐν ἰδανικὸν πλάσμα ὅπερ ἐκρέμα τὴν ὑπαρξίν του εἰς μίαν μόνην τρίχα, εἰς ἓνα ἰστὸν ἀράχνης, εἰς ὀλίγον ἀέρα· ἀλλὰ δὲν πρέπει ἀφ' ἑτέρου νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Ματίλδη ἦτο εὐρωστος, ροδοκόκκινη, σφριγῶσα, καὶ ὅτι ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ λατρεύῃ τὴν λευκὴν τρίχα τοῦ Εὐγενείου, ἀπετροπιάζετο εἰς τὰ ὑπὸ τὴν γενειάδα αὐτοῦ κρυπτόμενα ἴσως κόκκαλα!

Πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ τὸ νοήσωμεν· ὁ κόσμος ὁ νοητὸς δέον νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὸν αἰσθητὸν κόσμον· τοῦτο κυρίως λεκτέον προκειμένου περὶ τῆς ἐκτιμῆσεώς μας ὑπὸ τῶν γυναικῶν· μία γυνὴ ἐκτιμᾷ τὴν εὐφυΐαν, τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, τὴν ἐπιμελημένην ἀνατροφὴν, ἀλλ' ἀποστρέφει τὸ πρόσωπόν της, ἂν παραλλήλως δὲν βλέπῃ συμπορευόμενα, τὸ κάλλος, τὴν εὐρωστίαν, τὴν ἐλαστικότητα ἀκόμη τοῦ σώματος. Ἡ γυνὴ θαυμάζει τὸν Ὀμηρον, τὸν Βρούτον, τὸν Βύρωνα, τὸν Καίσαρα, ἀλλοίμονον ὅμως ἂν τις τούτων τύχῃ μονόφθαλμος ἢ παραβλῶψ, ἐν ᾧ πίπτει ἡμιθανὴς πρὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τοῦ Γανυμήδους! Τί δὲ νὰ εἰπώμεν περὶ τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ σώματος περιβολῆς; φρονοῦμεν ὅτι ἔχει τὸν αὐτὸν λόγον, ὃν καὶ τὸ σῶμα πρὸς τὰς ψυχικὰς ιδιότητας. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐν παρόδῳ.

Ἐν τούτοις ἡ Ματίλδη, εἶτε διότι ἠγάπα περιπαθῶς τὴν λευκὴν τῆς τρίχα, εἶτε διότι ἐπροτίμα πᾶσαν ἄλλην γυμνότητα ἢ τὴν τοῦ προσώπου τοῦ Εὐγενείου, τῷ εἶχεν ἀπαγορεύσει αὐστηρῶς νὰ κόψῃ τὴν γενειάδα του.

IV

Τί ἐν τούτοις ἐκρύπτετο ὑπὸ τὴν γενειάδα ἐκείνην; κανὲν ὀστέωμα, καθὼς ὑπὸ τὴν ἀπαλὴν γῆν ἐνίοτε γρανίτης λίθος, ἢ ἐξοχὴ τις κρεατίνη, ἢ κανὲν ἀπόστημα χοιραδικόν, ἢ ἐπὶ τέλους σημεῖα τινα, λείψανα παλαιᾶς ἐπιδημικῆς νόσου; οὐδὲν ἐξ ὄλων τούτων, ἀπολύτως οὐδὲν!

Θράκη, Μικρὰ Ἀσία, αἱ νῆσοι, ἡ Κύπρος, ἡ Κρήτη. Ἡ ἑλληνικὴ σημαία πρέπει νὰ κυματίσῃ, παντοῦ ὅπου σήμερον κυματίζει ἡ ἡμισέληνος. Ὁ θρόνος ἀνάγκη νὰ στερεωθῇ. Πρέπει νὰ καταρτισθῇ ἡ ἐθνοφυλακὴ, ὅπως ὅλον τὸ ἔθνος ἐκγυμνασθῇ. Διατί φοβοῦνται νὰ δώσουν εἰς τὸν λαὸν ὄπλα; Διότι, γνωρίζουν ὅτι ταῦτα θὰ στραφῶσι κατὰ τῶν τυράννων. Δὲν ἐμπιστεύονται τὸν λαόν; Καὶ ὁ λαὸς τότε δὲν ἐμπιστεύετε αὐτούς. Μᾶς κτυποῦν; Τοὺς κτυπῶμεν. Διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας μὲ βούρδουλα δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη. Λαζαρόνοι κλητῆρες ὄχι. Κάτω τὸ ἀχρεῖον μοναρχικὸν σύστημα. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶναι λαὸς Βεδουίνων. Θὰ τοῦ δειξῶμεν καὶ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ βασιλέα τί ἐστὶ βερίκοκκο.

Καὶ δράξας τὸ ψάθινόν μου κατῆλθον δρομαῖος.

(ἔπεται συνέχεια).

Παληάνθρωπος